Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2020. gada 16. jūlijā *

Valsts pienākumu neizpilde – LESD 258. pants – Finanšu sistēmas izmantošanas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijai vai terorisma finansēšanai novēršana – Direktīva (ES) 2015/849 – Netransponēšana un/vai transponēšanas pasākumu nepaziņošana – LESD 260. panta 3. punkts – Lūgums piespriest sodanaudu

Lietā C-550/18

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši LESD 258. pantam un 260. panta 3. punktam, ko 2018. gada 27. augustā cēla

Eiropas Komisija, ko pārstāv *T. Scharf*, *L. Flynn* un *G. von Rintelen*, pārstāvji,

prasītāja,

pret

Īriju, ko pārstāv *G. Hodge* un *M. Browne*, kā arī *A. Joyce*, pārstāvji, kuriem palīdz *G. Gilmore*, *BL*, un *P. McGarry*, *SC*,

atbildētāja,

ko atbalsta:

Igaunijas Republika, ko pārstāv *N. Grünberg*, pārstāve,

Francijas Republika, ko pārstāv *A.-L. Desjonquères*, kā arī *B. Fodda* un *J.-L. Carré*, pārstāvji,

personas, kas iestājušās lietā,

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], priekšsēdētāja vietniece R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], palātu priekšsēdētāji A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], A. Prehala [*A. Prechal*], M. Vilars [*M. Vilaras*], L. S. Rosi [*L. S. Rossi*] un I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*], tiesneši M. Ilešičs [*M. Ilešič*], J. Malenovskis [*J. Malenovský*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], F. Biltšens [*F. Biltgen*] (referents), A. Kumins [*A. Kumin*], N. Jēskinens [*N. Jääskinen*] un N. Vāls [*N. Wahl*],

ģenerāladvokāts: E. Tančevs [*E. Tanchev*],

sekretārs: M. Longars [*M. Longar*], administrators,

* Tiesvedības valoda – angļu.

ņemot vērā rakstveida procesu un 2019. gada 10. decembra tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2020. gada 5. marta tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar prasības pieteikumu Eiropas Komisija lūdz Tiesu:

– atzīt, ka, vēlākais līdz 2017. gada 26. jūnijam nepieņemdama visus normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. [648]/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK (OV 2015, L 141, 73. lpp.), vai katrā ziņā nepaziņodama šos aktus Komisijai, Īrija nav izpildījusi pienākumus, kas tai ir uzlikti ar Direktīvas 2015/849 67. panta 1. punktu;

– saskaņā ar LESD 260. panta 3. punkta noteikumiem uzlikt šai dalībvalstij maksāt kavējuma naudu 17 190,60 EUR apmērā, sākot no šā sprieduma pasludināšanas dienas, par šīs direktīvas transponēšanas pasākumu paziņošanas pienākuma neizpildi;

– saskaņā ar LESD 260. panta 3. punkta noteikumiem piemērot minētajai dalībvalstij sodanaudas maksājumu, ko aprēķina, summu dienā 4701,20 EUR apmērā reizinot ar pārkāpuma turpināšanās ilgumam atbilstošo dienu skaitu, ar nosacījumu, ka tiek pārsniegta minimālā sodanauda 1 685 000 EUR apmērā; un

– piespriest Īrijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Atbilstošās tiesību normas

2 Direktīvas 2015/849 1. panta 1. un 2. punktā ir noteikts:

“1. Šīs direktīvas mērķis ir nepieļaut to, ka Savienības finanšu sistēma tiek izmantota nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana un teroristu finansēšana ir aizliegta.”

3 Šīs direktīvas 67. pantā ir paredzēts:

“1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības līdz 2017. gada 26. jūnijam. Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.”

4 Direktīva 2015/849 tika grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/843 (2018. gada 30. maijs), ar ko groza Direktīvu 2015/849, kā arī Direktīvas 2009/138/EK un 2013/36/ES (OV 2018, L 156, 43. lpp.). Direktīva 2018/843 stājās spēkā 2018. gada 9. jūlijā.

5 Saskaņā ar minētās direktīvas 1. panta 42. punktu:

"Direktīvu (ES) 2015/849 groza šādi:

[..]

42) direktīvas 67. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai līdz 2017. gada 26. jūnijam izpildītu šīs direktīvas prasības.

Dalībvalstis piemēro 12. panta 3. punktu no 2020. gada 10. jūlija.

Dalībvalstis izveido 30. pantā minētos reģistrus līdz 2020. gada 10. janvārim un 31. pantā minētos reģistrus līdz 2020. gada 10. martam, un 32.a pantā minētos centralizētos automatizētos mehānismus līdz 2020. gada 10. septembrim.

Komisija sadarbīb[ā] ar dalībvalstīm nodrošina 30. un 31. pantā minēto reģistru savstarpēju savienojamību līdz 2021. gada 10. martam.

Dalībvalstis nekavējoties paziņo Komisijai [šajā] punktā minēto pasākumu tekstu.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce.""

Pirmstiesas procedūra un tiesvedība Tiesā

6 2017. gada 23. februārī Īrija saistībā ar Direktīvas 2015/849 transponēšanu paziņoja par pieņemtajiem *European Union (Anti-Money Laundering*: *Beneficial Ownership of Corporate Entities) Regulations 2016* (2016. gada Eiropas Savienības noteikumi (nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana: faktiskās īpašumtiesības uzņēmējsabiedrībās)). Uzskatīdama, ka ar šo pasākumu Īrija bija paziņojusi tikai par Direktīvas 2015/849 30. panta 1. punkta pirmās daļas transponēšanu un ka Īrija nebija informējusi šo iestādi par citiem pasākumiem, kas veikti, lai nodrošinātu atbilstību šai direktīvai, 2017. gada 19. jūlijā Komisija nosūtīja šai dalībvalstij brīdinājuma vēstuli.

7 No 2017. gada 13. septembra Īrijas atbildes vēstules izrietēja, ka šajā datumā minētās direktīvas transponēšanas pasākumi bija pieņemšanas stadijā. Tomēr neviens tiesību akta projekts netika iesniegts attiecībā uz plānotajiem noteikumiem par trastiem un aktīvu kolektīvā pārvaldījuma organizācijām.

8 Uzskatīdama, ka Direktīvas 2015/849 transponēšana joprojām bija nepilnīga, 2018. gada 8. martā Komisija nosūtīja Īrijai argumentētu atzinumu, aicinādama šo dalībvalsti veikt vajadzīgos pasākumus, lai izpildītu šīs direktīvas prasības divu mēnešu laikā no šī atzinuma saņemšanas brīža.

9 Īrija uz minēto atzinumu atbildēja ar 2018. gada 4. maija vēstuli, informēdama Komisiju, ka ir sagatavots tiesību akta projekts, ar kuru Direktīva 2015/849 tiek iekļauta valsts tiesību aktos, un ka šī akta pieņemšana Īrijas iestādēm ir ļoti būtiska prioritāte. Tādējādi parlamenta debatēm par jau publicēto un Komisijai nosūtīto teksta projektu esot bijis jāsākas 2018. gada maijā.

10 Uzskatīdama, ka Īrija joprojām nebija nedz pieņēmusi vajadzīgos valsts pasākumus, lai nodrošinātu Direktīvas 2015/849 transponēšanu, nedz arī paziņojusi par šādiem pasākumiem, Komisija cēla šo prasību, lūgdama Tiesu konstatēt pienākumu neizpildi, kas Īrijai tiek pārmesta, un uzlikt šai dalībvalstij maksāt ne vien sodanaudu, bet arī kavējuma naudu par katru izpildes kavējuma dienu.

11 2019. gada 10. decembra tiesas sēdē Komisija informēja Tiesu, ka tā daļēji atsauc savu prasību, atsakoties no lūguma piemērot kavējuma naudu par katru izpildes kavējuma dienu, jo pēc Direktīvas 2015/849 pilnīgas transponēšanas Īrijas tiesībās šim lūgumam esot zudusi jēga. Vienlaikus tā precizēja, ka sodanaudas summa, kuru tā prasa piespriest šajā lietā, esot 2 766 992 EUR apmērā par laikposmu no 2017. gada 27. jūnija līdz 2019. gada 2. decembrim.

12 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2019. gada 11. un 12. februāra lēmumiem attiecīgi Francijas Republikai un Igaunijas Republikai tika atļauts iestāties lietā Īrijas prasījumu atbalstam.

Par prasību

Pienākumu neizpilde atbilstoši LESD 258. pantam

Lietas dalībnieku argumenti

13 Komisija uzskata, ka, vēlākais līdz 2017. gada 26. jūnijam nepieņemdama visus normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu Direktīvu 2015/849, vai katrā ziņā nepaziņodama šos pasākumus Komisijai, Īrija neesot izpildījusi pienākumus, kas tai ir uzlikti saskaņā ar šīs direktīvas 67. pantu.

14 Atskaitot informāciju par pasākumiem, kas pieņemti, lai nodrošinātu Direktīvas 2015/849 30. panta 1. punkta pirmās daļas transponēšanu, šīs prasības celšanas dienā Komisija neesot no Īrijas saņēmusi nevienu citu norādi, kas ļautu uzskatīt, ka šī direktīva ir tikusi transponēta Īrijas tiesībās.

15 Saistībā ar apgalvotajiem Direktīvas 2015/849 transponēšanas pasākumiem, par kuriem esot ticis paziņots pēc prasības celšanas un uz kuriem Īrija atsaucas savā iebildumu rakstā, Komisija atzīst, ka, 2018. gada 29. novembrī paziņodama par vairākiem šīs direktīvas transponēšanas pasākumiem, Īrija esot lielā mērā šo direktīvu transponējusi. Tomēr replikas raksta iesniegšanas dienā attiecībā uz minētās direktīvas 30. panta 1. punkta otro daļu un 2. un 7. punktu, 31. panta 1.–3. un 7. punktu, 47. panta 2. un 3. punktu, 48. panta 5.–9. punktu, 61. panta 3. punktu un 62. panta 2. punktu joprojām esot bijušas nepilnības.

16 Turklāt Komisija noraida apgalvojumu, ka ar Direktīvu 2015/849 esot tikai aktualizēta, papildinot ar grozījumiem, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/60/EK (2005. gada 26. oktobris) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai (OV 2005, L 309, 15. lpp.), kas Īrijas tiesībās jau ir transponēta. Ar Direktīvu 2015/849 Savienības tiesību normas nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanas jomā tiekot būtiski attīstītas salīdzinājumā ar Direktīvas 2005/60 normām, jo ar Direktīvu 2015/849 tostarp tiekot paplašināta noteikumu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanu piemērošanas joma, vairākos aspektos paplašinot jēdzienu "atbildīgie subjekti", uz kuriem šie noteikumi attiecas. Tajā esot tieši paredzēta "nodokļu noziegumu" iekļaušana nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas jomā izdarīto noziedzīgo nodarījumu sarakstā, un ar to esot paplašināta politiski redzamu personu definīcija, lai tajā iekļautu valstspiederīgos. Šīs direktīvas pamatā esot reglamentējošās vides aktualizēšana nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanas jomā, un šis konteksts tiekot atspoguļots minētajā direktīvā. Turklāt pirmstiesas procedūrā Īrija neesot paziņojusi nevienu valsts pasākumu attiecībā uz

Direktīvas 2005/60 transponēšanu Direktīvas 2015/849 transponēšanas kontekstā, un tā arī neesot iesniegusi atbilstības tabulu, kurā tiktu atspoguļots šādu valsts pasākumu nozīmīgums un izskaidrota saikne starp šiem pasākumiem un šīs direktīvas noteikumiem.

17 Šajā ziņā Komisija atgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, pirmkārt, dalībvalstīm ir jāpieņem pozitīvs transponēšanas tiesību akts gadījumos, kad dalībvalstīm ar direktīvu tiek skaidri uzlikts pienākums – kā tas nepārprotami ir noteikts Direktīvas 2015/849 67. pantā – nodrošināt, lai tās īstenošanai vajadzīgajos noteikumos ir ietverta atsauce uz šo direktīvu vai arī šāda atsauce ir pievienota to oficiālajai publikācijai. Otrkārt, direktīvas noteikumi esot jāīsteno ar neapstrīdami saistošu spēku un ar prasīto specifiskumu, precizitāti un skaidrību, lai izpildītu tiesiskās drošības prasības, saskaņā ar kurām ir jānodrošina, lai gadījumā, ja ar šo direktīvu privātpersonām ir paredzēts piešķirt tiesības, šo tiesību ieguvējiem būtu zināms viņiem piešķirto tiesību apjoms. Tomēr šajā lietā, beidzoties 2018. gada 8. marta argumentētajā atzinumā noteiktajam termiņam, šīs prasības neesot tikušas ievērotas.

18 Īrija uzskata, ka Komisijas prasība ir jānoraida, jo kopš 2018. gada 29. novembra tā ir izpildījusi Direktīvas 2015/849 67. pantā paredzētos pienākumus. Atbilstoši Īrijas precizētajam, ņemot vērā, ka 2018. gada 26. novembrī ir stājies spēkā *Criminal Justice (Money Laundering and Terrorist Financing) (Amendment) Act 2018* (2018. gada Likums par saukšanu pie kriminālatbildības (nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācija un terorisma finansēšana) (grozījums), turpmāk tekstā – "2018. gada likums") un ir tikuši pieņemti *Criminal Justice (Money Laundering and Terrorist Financing) Act 2010 (Section 25) (Prescribed Class of Designated Person) Regulations 2018* (2018. gada Noteikumi attiecībā uz 2010. gada Likumu par saukšanu pie kriminālatbildības (nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācija un terorisma finansēšana) (25. pants) (tiesību aktos noteiktā attiecīgo personu kategorija)), tā esot nodrošinājusi Direktīvas 2015/849 pilnīgu transponēšanu.

19 Tomēr Īrija uzsver, ka ar Direktīvu 2015/849 tiekot tikai lielākoties atjaunināti, veicot grozījumus, trešās direktīvas, proti, Direktīvas 2005/60, par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu noteikumi. Līdz ar to trīs pirmās direktīvas par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu esot tikušas transponētas ar vēl joprojām spēkā esošiem tiesību aktiem, proti, *Criminal Justice (Money Laundering and Terrorist Financing) Act 2010* (2010. gada Likums par saukšanu pie kriminālatbildības (nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācija un terorisma finansēšana), turpmāk tekstā – "2010. gada likums"). Ar šo pēdējo minēto tiesību aktu esot izpildīta lielākā daļa Direktīvā 2015/849 noteikto pamatprasību, jo, pat neņemot vērā ar 2018. gada likumu veiktos grozījumus, no 2010. gada likuma 122 pantiem 85 panti esot attiekušies uz atbildīgajiem subjektiem un to pienākumiem. Tādēļ prasībā neesot atspoguļots ievērojamais skaits jau spēkā esošo transponēšanas pasākumu, kas ir saistīti ar virkni direktīvu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu.

20 2017. gada 23. februārī Īrija arī esot paziņojusi Komisijai šā sprieduma 6. punktā minētos 2016. gada noteikumus. Ar šo regulu tiekot īstenots Direktīvā 2015/849 noteiktais pienākums likt attiecīgajā dalībvalstī reģistrētiem uzņēmumiem un citām juridiskajām vienībām iegūt un saglabāt atbilstīgu, aktuālu un precīzu informāciju par faktiskajiem labuma guvējiem. Tādējādi ar minētajiem noteikumiem ieviestās tiesību normas esot būtisks šīs direktīvas transponēšanas pasākums.

21 Šos pasākumus papildinot 2018. gada likums, ar kuru ir veikti grozījumi 2010. gada likumā. Īrija apgalvo, ka 2018. gada likuma pieņemšanai esot bijusi nepieciešama ilgāka transponēšanas procedūra, lai nodrošinātu Direktīvas 2015/849 normu efektivitāti, ka Īrijai šīs direktīvas transponēšanas tiesību akta projekta pieņemšana esot bijusi prioritāte un ka brīdī, kad Komisija cēla šo prasību, šis projekts jau esot bijis likumdošanas procedūras beigu posmā.

22 Īrija piebilst, ka atsevišķiem Direktīvas 2015/849 noteikumiem neesot bijis nepieciešams nekāds transponēšanas pasākums.

23 Līdz ar to, atzīdama, ka atsevišķi Direktīvas 2015/849 noteikumi līdz 2018. gada likuma spēkā stāšanās brīdim 2018. gada 26. novembrī nebija transponēti, Īrija, pirmkārt, uzskata, ka nevar piekrist Komisijas apgalvotajam, ka šīs prasības celšanas dienā šīs direktīvas lielākā daļa neesot bijusi transponēta Īrijas tiesībās, un, otrkārt, apstiprina, ka tā esot paziņojusi Komisijai par minētās direktīvas daļēju transponēšanu līdz šīs direktīvas 67. panta 1. punktā paredzētā termiņa beigām.

24 Saistībā ar Direktīvas 2015/849 transponēšanas nepilnībām, kas it kā esot pastāvējušas pēc 2018. gada likuma stāšanās spēkā 2018. gada 26. novembrī, Īrija attiecībā uz šīs direktīvas 30. panta 1. punkta otrās daļas un 2. un 7. punkta, kā arī 31. panta 1.–3. un 7. punkta noteikumiem norāda, ka tā ir uzskatījusi, ka šo noteikumu transponēšanas termiņš esot ticis pagarināts līdz ar minētās direktīvas 67. panta 1. punkta grozījumu, kas tika izdarīts ar Direktīvu 2018/843. Katrā ziņā atsevišķas šo tiesību normas jau esot tikušas pilnībā vai daļēji transponētas valsts tiesībās ar 2010. gada likumu.

25 Attiecībā uz Direktīvas 2015/849 47. panta 2. punktu šī dalībvalsts apgalvo, ka ar 2018. gada likumu ir ieviesti noteikumi par reģistrāciju attiecībā uz čeku iekasēšanas punktiem, bet, tā kā tās teritorijā neviens šāds punkts nav reģistrēts, nav ticis uzskatīts par lietderīgu pieņemt tiesību aktu tieši par čeku iekasēšanas punktu vadības atbilstību un piemērotību.

26 Attiecībā uz Direktīvas 2015/849 47. panta 3. punktu Īrija atgādina, ka atbilstības tabulā, kas ir tikusi paziņota kopā ar 2018. gada likumu, tā esot norādījusi uz apstākli, ka attiecīgās profesionālās struktūras veic pārbaudi par tās biedru sodāmību. Saistībā ar šajā tiesību normā minētajām vienībām esot norādīts, ka revidentiem, notāriem un neatkarīgu juridisko profesiju pārstāvjiem ir jābūt attiecīgo profesionālo struktūru biedriem un šajā statusā tiek veikta pārbaude par biedru sodāmību. Līdz ar to no šīs direktīvas 47. panta 3. punkta izrietošo pienākumu ievērošana esot nodrošināta.

27 Attiecībā uz Direktīvas 2015/849 48. panta 5.–9. punktu Īrija apgalvo, ka šajās tiesību normās neesot prasīta īpašu pienākumu noteikšana konkrētās tiesību normās. Pieņemot, ka šādi pienākumi izrietētu no šī panta 5.–8. punkta, Īrija tos ir sapratusi kā otršķirīgus un pakārtotus salīdzinājumā ar kompetento iestāžu vispārējām funkcijām, kas ir noteiktas 2010. gada likuma 63. pantā. Tā kā šīs direktīvas 48. panta 9. punkta noteikumi pēc savas būtības ir fakultatīvi, tiem neesot nepieciešams atsevišķs transponēšanas pasākums.

28 Attiecībā uz Direktīvas 2015/849 61. panta 3. punktu Īrija apgalvo, ka 2010. gada likuma 54. pantā, kas grozīts ar 2018. gada likuma 26. pantu, ir noteikti pienākumi personām, uz kurām attiecas šī tiesību norma. Savukārt trauksmes cēlēju, uz kuriem Komisija atsaucas savā replikas rakstā, aizsardzību reglamentē spēkā esošie valsts tiesību akti, proti, *Protected Disclosures Act 2014* (2014. gada Likums par informācijas aizsargātu izpaušanu).

29 Saistībā ar Direktīvas 2015/849 62. panta 2. punktu šī dalībvalsts apgalvo, ka tā transponēšana tiekot nodrošināta ar spēkā esošo regulējumu, jo Īrijas Centrālā banka, pamatojoties uz *Fitness and Probity Standards* (*code issued under Section 50 of the Central Bank Reform Act 2010*) (Piemērotības un atbilstības noteikumi (kodekss, kas pieņemts saskaņā ar 2010. gada Likuma par Centrālās bankas reformu 50. pantu), kurus šī banka ir pieņēmusi 2014. gadā, piemēro administratīvos sodus.

Tiesas vērtējums

30 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru pienākumu neizpildes fakts ir novērtējams atkarībā no stāvokļa, kāds dalībvalstī bija, beidzoties argumentētajā atzinumā noteiktajam termiņam, un vēlāk notikušās izmaiņas Tiesa nevar ņemt vērā (spriedumi, 2002. gada 30. janvāris, Komisija/Grieķija, C-103/00, EU:C:2002:60, 23. punkts; 2018. gada 18. oktobris, Komisija/Rumānija, C-301/17, nav publicēts, EU:C:2018:846, 42. punkts, un 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Beļģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tīkli), C-543/17, EU:C:2019:573, 23. punkts).

31 Turklāt atbilstoši Tiesas vairākkārt nospriestajam, ja direktīvā ir tieši paredzēts dalībvalstu pienākums īstenošanas pasākumos ietvert atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievienot šo pasākumu oficiālajai publikācijai, šādā gadījumā dalībvalstij katrā ziņā ir jāpieņem pozitīvs tiesību akts, ar kuru attiecīgā direktīva tiek transponēta (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1997. gada 27. novembris, Komisija/Vācija, C-137/96, EU:C:1997:566, 8. punkts; 1997. gada 18. decembris, Komisija/Spānija, C-360/95, EU:C:1997:624, 13. punkts, un 2015. gada 11. jūnijs, Komisija/Polija, C-29/14, EU:C:2015:379 49. punkts).

32 Šajā lietā Komisija savu argumentēto atzinumu Īrijai nosūtīja 2018. gada 8. martā, tādējādi tajā noteiktais divu mēnešu termiņš beidzās 2018. gada 8. maijā. Līdz ar to apgalvotās pienākumu neizpildes esamība vai tās neesamība ir jānovērtē, raugoties uz šajā datumā spēkā esošo valsts tiesisko regulējumu (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Beļģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tīkli), C-543/17, EU:C:2019:573, 24. punkts un tajā minētā judikatūra).

33 Šajā ziņā, pirmkārt, no 2018. gada 4. maijā Īrijas sniegtās atbildes izriet, ka, lai arī ir ticis pieņemts viens valsts pasākums, ar ko tiek transponēta Direktīvas 2015/849 30. panta 1. punkta pirmā daļa, valsts tiesībās šī direktīva pilnībā nav tikusi transponēta. Netiek apstrīdēts, ka šī situācija 2018. gada 8. maijā nebija mainījusies, jo pasākumi, kas, arī pēc Īrijas teiktā, bija nepieciešami, lai nodrošinātu minētās direktīvas pilnīgu transponēšanu, Komisijai tika paziņoti tikai 2018. gada 29. novembrī.

34 Otrkārt, ir skaidrs, ka, izņemot pasākumu, ar kuru tika nodrošināta Direktīvas 2015/849 30. panta 1. punkta pirmās daļas transponēšana, citi valsts pasākumi, ar kuriem Īrijas skatījumā faktiski esot nodrošināta šīs direktīvas daļēja transponēšana līdz 2018. gada 8. marta argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigām, šajā saistībā ne tikai netika paziņoti Komisijai, bet arī – pretēji šīs pašas direktīvas 67. pantā noteiktajam – tajos nebija ietvertas nekādas atsauces uz šo direktīvu.

35 No tā izriet, ka attiecīgie pasākumi nav uzskatāmi par pozitīvu transponēšanas tiesību aktu šā sprieduma 31. punktā minētās judikatūras izpratnē.

36 Attiecībā uz pārējo pietiek konstatēt, ka 2018. gada 29. novembrī, kā arī 2019. gada 30. janvārī, 27. martā, 27. novembrī un 3. decembrī paziņotie pasākumi tika pieņemti un stājās spēkā labu laiku pēc 2018. gada 8. marta argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigām, līdz ar to katrā ziņā šos pasākumus nevar ņemt vērā, izvērtējot, vai līdz šī termiņa beigām ir tikusi pieļauta pārmestā pienākuma neizpilde.

37 Līdz ar to ir jāsecina, ka, beidzoties argumentētajā atzinumā noteiktajam termiņam, Īrija nebija nedz pieņēmusi visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu Direktīvas 2015/849 transponēšanu, nedz līdz ar to paziņojusi šos transponēšanas pasākumus Komisijai.

38 Tādējādi ir jākonstatē, ka, līdz 2018. gada 8. marta argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigām nepieņemdama visus normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu Direktīvu 2015/849, un līdz ar to nepaziņodama šos aktus Komisijai, Īrija nav izpildījusi šīs direktīvas 67. pantā tai paredzētos pienākumus.

Pienākumu neizpilde atbilstoši LESD 260. panta 3. punktam

Par LESD 260. panta 3. punkta piemērojamību

– Lietas dalībnieku argumenti

39 Komisija norāda, ka LESD 260. panta 3. punkts ar Lisabonas līgumu tika ieviests nolūkā stiprināt sodīšanas mehānismu, kas sākotnēji tika ieviests ar Māstrihtas līgumu. Ņemot vērā šīs tiesību normas novatorisko raksturu un nepieciešamību nodrošināt pārskatāmību un tiesisko drošību, šī iestāde ir pieņēmusi paziņojumu "LESD 260. panta 3. punkta īstenošana" (OV 2011, C 12, 1. lpp., turpmāk tekstā – "2011. gada paziņojums").

40 Šīs tiesību normas mērķis esot dot dalībvalstīm spēcīgāku stimulu transponēt direktīvas Savienības likumdevēja noteiktajos termiņos un garantēt Savienības tiesību aktu piemērošanu.

41 Komisija uzskata, ka LESD 260. panta 3. punkts esot piemērojams gan gadījumā, kad direktīvas transponēšanas pasākumi nav paziņoti vispār, gan gadījumā, kad šo pasākumu paziņošana ir īstenota daļēji.

42 Šī iestāde turklāt uzskata, ka, tā kā LESD 260. panta 3. punktā ir minēta situācija, kad dalībvalsts nav izpildījusi savu pienākumu paziņot "direktīvas transponēšanas pasākumus", šī tiesību norma esot piemērojama ne vien gadījumā, kad nav paziņoti valsts pasākumi direktīvas transponēšanai, bet arī tad, ja šādi pasākumi netiek pieņemti. Minētās tiesību normas tīri formāla interpretācija, saskaņā ar kuru tās mērķis ir nodrošināt vienīgi valsts pasākumu efektīvu paziņošanu, negarantējot visu attiecīgās direktīvas normu atbilstošu transponēšanu un atņemšot jebkādu lietderīgo iedarbību pienākumam transponēt direktīvas valsts tiesībās.

43 Šajā gadījumā runa esot tieši par nepieņemšanas un nepublicēšanas sankcionēšanu un līdz ar to par faktu, ka Īrija nav paziņojusi Komisijai visas tiesību normas, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu Direktīvas 2015/849 transponēšanu valsts tiesībās.

44 Attiecībā uz Īrijas argumentu, kuru tā ir izvirzījusi, lai iebilstu pret LESD 260. panta 3. punkta piemērojamību šajā lietā, Komisija vispirms norāda, ka šai tiesību normai esot konkrēta piemērošanas joma un tā neesot uzskatāma par atkāpi no kāda vispārēja noteikuma, līdz ar to uz šo normu neattiecoties šaura interpretācija. Esot ārkārtīgi būtiski, lai direktīvas tiktu transponētas valsts tiesībās šim nolūkam paredzētajā laikā, un minētās tiesību normas mērķis tieši esot panākt, lai tiktu ievērots direktīvu transponēšanas termiņš.

45 Turpinājumā Komisija apgalvo, ka jēdzieni "pilnīga transponēšana", no vienas puses, un "pareiza transponēšana", no otras puses, varot tikt skaidri nošķirti. Komisijas konstatējums, ka pastāv nepilnības direktīvas transponēšanā valsts tiesībās, nebūt nenozīmējot, ka Komisija būtu veikusi kontroli par esošo valsts tiesību normu atbilstību šai direktīvai. Tas tā vēl jo vairāk esot tad, ja, kā tas ir šajā lietā, dalībvalsts, kas nav izpildījusi savus pienākumus, pati atzīst, ka attiecīgās direktīvas transponēšana šīs valsts tiesībās vēl daļēji nav veikta. Turklāt, ņemot vērā LESD 260. panta 3. punkta mērķus, kurus Tiesa ir konkretizējusi 2019. gada 8. jūlija spriedumā Komisija/Beļģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tīkli) (C-543/17, EU:C:2019:573), šī norma netiekot ierobežoti piemērota vienīgi situācijās, kad transponēšana nav tikusi veikta vispār.

46 Papildus Komisija noraida argumentu, ka tā šajā gadījumā esot rīkojusies nesamērīgi, ierosinādama piemērot naudas sodu, un neesot izpildījusi pienākumus, kas izriet no LES 4. panta 3. punktā paredzētā lojālas sadarbības pienākuma. Šajā ziņā – kā uzsver Komisija – tā nekad neesot apstrīdējusi, ka Īrija ir rīkojusies labticīgi un lojāli sadarbojusies. Turklāt neesot jāizvērtē LESD 260. panta 3. punkta piemērojamība attiecīgās dalībvalsts labticības kontekstā, jo esot skaidrs, ka Īrija ir pieļāvusi kavēšanos

tāda valsts tiesību pamatinstrumenta pieņemšanā, kuru tā bija izvēlējusies, lai īstenotu lielāko daļu Direktīvas 2015/849 noteikumu, proti, 2018. gada likumu. Šī pieeja esot vēl jo vairāk piemērojama tāpēc, ka jau pats LESD 260. panta 3. punkta mērķis ir stimulēt dalībvalstis laikus transponēt visus direktīvas noteikumus. Neesot jābaidās, ka dalībvalstis dotu priekšroku direktīvu transponēšanas termiņa ievērošanai uz šādas transponēšanas kvalitātes rēķina, jo Savienības likumdevējs ir paredzējis nepieciešamos termiņus kvalitatīvas transponēšanas nodrošināšanai un tas šos parametrus ir ņēmis vērā, izvēloties direktīvās noteikto transponēšanas datumu. Turklāt Tiesa esot nospriedusi, ka tad, ja direktīvas īstenošanas termiņš izrādās pārāk īss, vienīgais ar Savienības tiesībām saderīgais veids ir atbilstoši rīkoties, lai panāktu, ka kompetentā iestāde potenciāli varētu šo termiņu pagarināt.

47 Visbeidzot Komisija piebilst, ka tās lēmums sistemātiski lūgt piemērot finansiālas sankcijas saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu nevarot tikt interpretēts kā Komisijas rīcības brīvības neīstenošana. Proti, 2011. gada paziņojuma 16. punktā tā esot tieši ņēmusi vērā, ka ar minēto tiesību normu tai ir piešķirta plaša rīcības brīvība, kas atbilst rīcības brīvībai izlemt par pārkāpuma procedūras sākšanu atbilstoši LESD 258. pantam. Tādējādi politiskais lēmums principā – izmantot LESD 260. panta 3. punktā paredzēto instrumentu visās lietās par šajā tiesību normā minētajiem pārkāpumiem – esot pieņemts, īstenojot Komisijas rīcības brīvību. Lai arī Komisija neizslēdz, ka atsevišķās situācijās tā var neuzskatīt par vajadzīgu lūgt piemērot sodu saskaņā ar minēto tiesību normu, tomēr tā precizē, ka šis neesot tāds gadījums.

48 Šajā ziņā Komisija apstrīd Īrijas un dalībvalstu, kas iestājušās lietā, argumentu, ka tā savu lūgumu piemērot dalībvalstij naudas sodu esot balstījusi uz citu dalībvalstu rīcību. Gluži pretēji, saskaņā ar piemēroto aprēķina metodi Komisija esot raudzījusies piedāvāt konkrētajam pārkāpumam piemērotu sodu, un tas, ka tā ir noteikusi vispārēju kārtību, kas tai ļauj nediskriminējošā veidā piemērot metodi katrā atsevišķā gadījumā, nevarot šo secinājumu atspēkot.

49 Atzīdama, ka, beidzoties argumentētajā atzinumā noteiktajam termiņam, tā tikai daļēji ir transponējusi Direktīvu 2015/849, Īrija apstrīd LESD 260. panta 3. punkta piemērošanu šajā lietā.

50 Pamatodama savu nostāju, šī dalībvalsts it īpaši apgalvo, ka kopš 2018. gada 29. novembra tā esot pilnībā transponējusi Direktīvu 2015/849, lai gan, pēc Komisijas domām, šīs direktīvas transponēšana Īrijas tiesībās tika pilnībā nodrošināta tikai no 2019. gada 3. decembra. Komisijas argumentācija attiecībā uz periodu pēc 2018. gada 29. novembra balstoties uz minētās direktīvas transponēšanas kvalitātes izpēti, kas līdz ar to pierādot, ka ir grūtības nošķirt direktīvas "pilnīgu transponēšanu" un tās "pareizu transponēšanu". Šādā situācijā dalībvalstij neesot iespējams zināt, vai attiecīgā neizpilde ietilpst LESD 260. panta 3. punktā vai neietilpst un – gadījumā, ja ietilpst, – cik ilgi šī neizpilde ir turpinājusies. Pieņemot, ka šajā lietā pēc 2018. gada 26. novembra Direktīvas 2015/849 transponēšanā vēl būtu bijušas nepilnības – lai gan Īrija tam nepiekrīt –, šīs nepilnības esot saistītas ar to, ka Īrija ir nepareizi interpretējusi atsevišķus tai uzliktos pienākumus, ir pieļāvusi paviršību vai nepareizi aizpildījusi atbilstības tabulu. Tomēr Komisijas balstīšanās uz LESD 260. panta 3. punktu, lai sodītu par apgalvotajiem nenozīmīgajiem trūkumiem Īrijas pienākumu *prima facie* vērtējumā, esot pretrunā šīs tiesību normas mērķim.

51 Īrija arī norāda, ka LESD 260. panta 3. punkta piemērojamība esot jāizvērtē katrā atsevišķā gadījumā, ņemot vērā attiecīgās dalībvalsts labticību. Tā kā šajā tiesību normā Komisijai piešķirtā rīcības brīvība būtībā ir diskrecionāra, esot jāsecina, ka Komisijas vispārējā politika, kas ir izklāstīta Komisijas paziņojumā "[Savienības] tiesību akti: labāki rezultāti līdz ar labāku piemērošanu" (OV 2017, C 18, 10. lpp.) un kas ietver sistemātisku praksi lūgt naudas sodu un kavējuma naudas piemērošanu, neatbilstot minētās normas mērķim. Turklāt šī politika neļaujot ņemt vērā dalībvalstu labā ticībā izrādītos centienus. Konkrētajā lietā Komisija esot tikusi informēta par Direktīvas 2015/849 transponēšanas virzību un noteikto grafiku, kādā šīs direktīvas transponēšanas pasākumus bija plānots pieņemt. Šādos apstākļos sodanaudas piemērošana, visticamāk, neļautu nonākt pie tādām atturošām sekām kā Komisijas lolotā "Savienības likumdevēja vispārējo interešu aizsardzība", bet gan gluži pretēji – ar to dalībvalstis tiktu mudinātas ziedot direktīvu transponēšanas kvalitāti par labu šo

direktīvu transponēšanai tam atvēlētajā laikā. Komisijas izmantotajā pieejā līdz ar to neesot ievērots LES 5. panta 4. punktā noteiktais samērīguma princips. Turklāt šāda pieeja neesot saderīga ar lojālas sadarbības pienākumu, kas Komisijai ir noteikts saskaņā ar LES 4. panta 3. punktu. Komisijas lēmums sistemātiski prasīt maksāt sodanaudu, nepamatojot šo prasījumu katrā atsevišķā gadījumā, turklāt esot pretrunā Tiesas judikatūrai, saskaņā ar kuru sodanaudu nedrīkst piemērot automātiski un par to ir jālemj atkarībā no lietas apstākļiem. Tomēr konkrētajā lietā Komisijas mērķis esot izmantot Īriju kā piemēru, lai tādējādi turpmāk liktu citām dalībvalstīm ievērot direktīvās paredzētos transponēšanas termiņus. Tas esot netaisnīgi un prettiesiski. Komisijas rīcība turklāt balstoties uz pieņēmumu, ka dalībvalstis cenšas aizkavēt direktīvu transponēšanu, kas faktiski nozīmējot, ka tiek prezumēta dalībvalstu negodprātīga rīcība. Šāda prezumpcija esot pretrunā LES 4. panta 3. punktā paredzētajam lojālas sadarbības pienākumam.

52 Francijas Republika un Igaunijas Republika tostarp apgalvo, ka konkrētā lieta liecinot par to, cik grūti dalībvalstij esot nošķirt direktīvas nepilnīgu transponēšanu no direktīvas nepareizas transponēšanas. Tādējādi dalībvalstis būšot ārkārtīgi sarežģītā situācijā, ņemot vērā, ka, izmantojot Komisijas atbalstīto pieeju, tās nekad nevarēšot būt drošas, vai šī iestāde neprasīs piemērot dalībvalstīm naudas sodu.

53 Turklāt atbilstoši personu, kas iestājušās lietā, apgalvotajam šajā lietā LESD 260. panta 3. punkts neesot piemērojams, jo Komisija nav detalizēti pamatojusi savu lēmumu lūgt uzlikt sodanaudu. Kā izriet no Tiesas judikatūras šajā jomā, šādam lēmumam būtu jābūt īpaši pamatotam ar katras lietas konkrētajiem apstākļiem. Komisija principā nevarot izmantot vienīgi LESD 260. panta 3. punktā paredzēto instrumentu, nepārkāpdama šo tiesību normu. Turklāt Komisijai būtu jāveic katra gadījuma detalizēta analīze, jo šī informācija esot nepieciešama, nosakot, kāda veida finansiālas sankcijas ir jāuzliek, lai attiecīgā dalībvalsts izbeigtu attiecīgo pienākumu neizpildi, un cik lielam ir jābūt šim sodam, lai tas atbilstu lietas apstākļiem, kā tas ir prasīts šajā judikatūrā.

– Tiesas vērtējums

54 Jāatgādina, ka LESD 260. panta 3. punkta pirmajā daļā ir paredzēts, ka gadījumā, kad Komisija saskaņā ar LESD 258. pantu ceļ prasību Tiesā, uzskatīdama, ka attiecīgā dalībvalsts nav izpildījusi tai uzlikto pienākumu paziņot par direktīvas, kas pieņemta saskaņā ar likumdošanas procedūru, transponēšanas pasākumiem, Komisija – ja tā to uzskata par vajadzīgu – var norādīt sodanaudas vai kavējuma naudas summu, kas šai dalībvalstij jāmaksā un ko tā konkrētajos apstākļos uzskata par piemērotu. Saskaņā ar LESD 260. panta 3. punkta otro daļu, ja Tiesa konstatē, ka pienākums nav ticis izpildīts, tā attiecīgajai dalībvalstij var uzlikt sodanaudu vai kavējuma naudu, nepārsniedzot Komisijas norādīto summu; pienākums veikt maksājumu stājas spēkā tajā dienā, kas noteikta Tiesas spriedumā.

55 Saistībā ar LESD 260. panta 3. punkta tvērumu Tiesa ir nospriedusi, ka šai normai ir jāpiemēro interpretācija, ar kuru, pirmkārt, tiek ļauts gan garantēt Komisijas uzturētās prerogatīvas, lai nodrošinātu Savienības tiesību efektīvu piemērošanu, gan aizsargāt tiesības uz aizstāvību, kā arī procesuālo stāvokli, kāds dalībvalstīm ir LESD 258. panta un LESD 260. panta 2. punkta kombinētās piemērošanas rezultātā, un, otrkārt, Tiesai ir iespējams īstenot savu tiesas funkciju, proti, viena procesa ietvaros izvērtēt, vai attiecīgā dalībvalsts ir izpildījusi savus pienākumus konkrētās direktīvas transponēšanas pasākumu paziņošanas jomā, un attiecīgā gadījumā novērtēt šādi konstatētās pienākumu neizpildes smagumu un uzlikt tādu naudas sodu, ko tā uzskata par piemērotāko konkrētās lietas apstākļos (spriedums, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Beļģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tīkli), C-543/17, EU:C:2019:573, 58. punkts).

56 Šajā kontekstā Tiesa LESD 260. panta 3. punktā ietverto formulējumu "pienākums paziņot par transponēšanas pasākumiem" ir interpretējusi tādējādi, ka ar to ir domāts dalībvalstu pienākums sniegt pietiekami skaidru un precīzu informāciju par direktīvas transponēšanas pasākumiem. Lai izpildītu tiesiskās drošības pienākumu un nodrošinātu visu šīs direktīvas normu transponēšanu visā attiecīgajā teritorijā, dalībvalstīm attiecībā uz katru minētās direktīvas normu ir jānorāda valsts tiesību norma vai

normas, kas nodrošina tās transponēšanu. Tiklīdz šī paziņošana, vajadzības gadījumā pievienojot atbilstības tabulu, ir notikusi, Komisijas pienākums ir – lai tā varētu lūgt attiecīgajai dalībvalstij uzlikt LESD 260. panta 3. punktā paredzēto naudas sodu – pierādīt, ka atsevišķi transponēšanas pasākumi acīmredzami nepastāv vai neattiecas uz visu attiecīgās dalībvalsts teritoriju, paturot prātā, ka tiesvedībā, kas uzsākta saskaņā ar šo normu, Tiesai nav jāpārbauda, vai Komisijai paziņotie valsts pasākumi nodrošina attiecīgās direktīvas normu pareizu transponēšanu (spriedums, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Beļģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tīkli), C-543/17, EU:C:2019:573, 59. punkts).

57 Tā kā atbilstoši tam, kā izriet no šā sprieduma 37. un 38. punkta, ir pierādīts, ka, beidzoties 2018. gada 8. marta argumentētajā atzinumā noteiktajam termiņam, Īrija nebija paziņojusi Komisijai visus Direktīvas 2015/849 transponēšanas pasākumus LESD 260. panta 3. punkta izpratnē, šādi konstatētā pienākumu neizpilde ietilpst šīs tiesību normas piemērošanas jomā.

58 Saistībā ar jautājumu par to, vai – kā to apgalvo Īrija un personas, kas iestājušās lietā, – Komisijai katrā atsevišķā gadījumā ir jāpamato tās lēmums lūgt piemērot naudas sodu atbilstoši LESD 260. panta 3. punktam vai arī šī iestāde to var darīt bez pienākuma sniegt pamatojumu visos gadījumos, kas ietilpst šīs normas piemērošanas jomā, ir jāatgādina, ka Komisijai kā Līgumu sargātājai saskaņā ar LES 17. panta 1. punkta otro teikumu ir rīcības brīvība pieņemt šādu lēmumu.

59 LESD 260. panta 3. punkts nav aplūkojams nošķirti, bet gan saistībā ar pienākumu neizpildes procedūras ierosināšanu atbilstoši LESD 258. pantam. Tādējādi gadījumos, kad lūgums piespriest naudas sodu atbilstoši LESD 260. panta 3. punktam ir uzskatāms tikai par pienākumu neizpildes procedūras papildnoteikumu, ar kuru tiek nodrošināta šīs procedūras efektivitāte, un kad attiecībā uz šādas procedūras sākšanu Komisijai ir rīcības brīvība, kas nav pakļauta Tiesas pārbaudei (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1989. gada 14. februāris, *Star Fruit*/Komisija, 247/87, EU:C:1989:58, 11. punkts; 2000. gada 6. jūlijs, Komisija/Beļģija, C-236/99, EU:C:2000:374, 28. punkts, un 2001. gada 26. jūnijs, Komisija/Portugāle, C-70/99, EU:C:2001:355, 17. punkts), šīs tiesību normas piemērošanas nosacījumiem nav jābūt šaurākiem par tiem, ar kādiem tiek īstenots LESD 258. pants.

60 Turklāt ir jānorāda, ka, piemērojot LESD 260. panta 3. punktu, tikai Tiesas kompetencē ir uzlikt dalībvalstij naudas sodu. Pieņemot šādu lēmumu pēc lietas izskatīšanas atbilstoši pušu sacīkstes principam, Tiesai savs lēmums ir jāpamato. Tādējādi apstāklis, ka Komisija nav pamatojusi savu izvēli lūgt Tiesu piemērot LESD 260. panta 3. punktu, neietekmē attiecīgās dalībvalsts procesuālās garantijas.

61 Jāpiebilst – apstāklis, ka Komisijai nav katrā atsevišķā gadījumā jāpamato savs lēmums lūgt uzlikt naudas sodu saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu, neatbrīvo šo iestādi no pienākuma pamatot ierosinātā naudas soda veidu un apmēru, šajā ziņā ņemot vērā Komisijas pieņemtās pamatnostādnes, tostarp tās, kas ir ietvertas Komisijas paziņojumos, kuri, kaut arī nav saistoši Tiesai, veicina Komisijas darbības pārskatāmību, paredzamību un tiesisko drošību (pēc analoģijas saistībā ar LESD 260. panta 2. punktu skat. spriedumu, 2013. gada 30. maijs, Komisija/Zviedrija, C-270/11, EU:C:2013:339, 41. punkts un tajā minētā judikatūra).

62 Šāds pienākums norādīt ierosinātā naudas soda veida un apmēra pamatojumu ir vēl jo nozīmīgāks tādēļ, ka – atšķirībā no LESD 260. panta 2. punktā paredzētā – šī panta 3. punktā ir noteikts, ka saskaņā ar šo tiesību normu ierosinātā tiesvedībā Tiesai ir tikai ierobežota novērtējuma brīvība, jo gadījumā, kad tā konstatē pienākuma neizpildi, Tiesai ir saistošs Komisijas priekšlikums attiecībā gan uz naudas soda veidu, kuru Tiesa var uzlikt, gan uz soda maksimālo apmēru, kuru tā var noteikt.

63 LESD 260. panta 3. punkta autori ir ne vien paredzējuši, ka Komisijai ir jānorāda "noteikts tās sodanaudas vai kavējuma naudas apjoms", kas attiecīgajai dalībvalstij jāmaksā, bet arī ir precizējuši, ka Tiesa var uzlikt naudas sodu, vienīgi "nepārsniedzot Komisijas noteikto summu". Tādējādi tie ir izveidojuši tiešu saikni starp sodu, ko Komisija prasa noteikt, un sodu, ko Tiesa var noteikt, piemērojot šo tiesību normu.

64 Arguments, ka sodanaudas piemērošana saskaņā ar Tiesas judikatūru (skat. it īpaši spriedumu, 2008. gada 9. decembris, Komisija/Francija, C-121/07, EU:C:2008:695, 63. punkts) nedrīkst būt automātiska, arī nevar ietekmēt Komisijas pilnvaras principā sākt procedūru atbilstoši LESD 260. panta 3. punktam visos gadījumos, kad tā uzskata, ka pienākumu neizpilde ietilpst šīs tiesību normas piemērošanas jomā. Šī judikatūra faktiski attiecas uz tādas Komisijas celtās prasības pamatotības izvērtēšanu, kurā ir lūgts, lai Tiesa "piespriestu" maksāt naudas sodu, nevis uz iespēju celt šādu prasību.

65 Attiecībā uz Īrijas argumentu, kurā tā apgalvo, ka Komisijas rīcības mērķis esot izmantot tieši Īriju un Rumāniju kā piemēru, lai stimulētu citas dalībvalstis ievērot direktīvās noteiktos transponēšanas termiņus, ir jānorāda, ka, pirmkārt, atbilstoši Komisijas apgalvotajam, kas nav ticis apstrīdēts, šīs prasības celšanas dienā Īrija un Rumānija bija vienīgās dalībvalstis, kuras nebija pilnībā transponējušas Direktīvu 2015/849. Otrkārt, katrā ziņā apsvērumi, kas ir likuši Komisijai sākt šo tiesvedību pret Īriju un to darīt Komisijas izvēlētajā datumā, nevar ietekmēt LESD 260. panta 3. punkta piemērojamību vai saskaņā ar šo tiesību normu celtās prasības pieņemamību.

66 Tādēļ ir jākonstatē, ka LESD 260. panta 3. punkts konkrētajā lietā ir piemērojams.

Par sodanaudas uzlikšanu konkrētajā lietā

– Lietas dalībnieku argumenti

67 Attiecībā uz uzliekamā naudas soda apmēru Komisija saskaņā ar nostāju, kas atspoguļota 2011. gada paziņojuma 23. punktā, uzskata, ka, ciktāl neizpildīts pienākums paziņot par direktīvas transponēšanas pasākumiem neesot mazāk smags par pienākumu neizpildi, attiecībā uz kuru var tikt piemēroti LESD 260. panta 2. punktā minētie sodi, LESD 260. panta 3. punktā paredzēto sodu aprēķināšanas kārtībai esot jābūt tādai pašai kā noteikumiem, kas tiek piemēroti šī panta 2. punktā noteiktajā procedūrā.

68 Šajā lietā Komisija lūdz piemērot sodanaudu, kuras apmērs ir ticis aprēķināts saskaņā ar pamatnostādnēm, kas ietvertas Komisijas 2005. gada 13. decembra paziņojumā "[LESD 260.] panta īstenošana" (SEC(2005) 1658), kurš ir atjaunināts ar Komisijas 2017. gada 13. decembra paziņojumu "Par to datu atjaunināšanu, kurus izmanto, lai aprēķinātu sodanaudas un kavējuma naudas, ko Komisija ierosina Tiesai piemērot pienākuma neizpildes procedūrās" (C(2017) 8720), un kuras minimālā fiksētā summa Īrijai ir 1 685 000 EUR. Tomēr šī minimālā fiksētā summa šajā gadījumā neesot piemērojama, jo tā ir zemāka par summu, ko iegūst, aprēķinot sodanaudu atbilstoši šiem paziņojumiem. Lai noteiktu šī aprēķina bāzes summu dienā, standarta pamatsumma, proti, 230 EUR, esot jāreizina ar smaguma koeficientu un reizinātāju "n", kas Īrijai ir 2,92. Īrijai laika gaitā paziņojot papildu transponēšanas pasākumus, smaguma koeficients pakāpeniski esot ticis samazināts. Tādējādi laikposmā no 2017. gada 27. jūnija līdz 2018. gada 28. novembrim smaguma koeficients skalā no 1 līdz 20 bija 7; laikposmā no 2018. gada 29. novembra līdz 2019. gada 26. martam šis koeficients bija 2, savukārt laikposmā no 2019. gada 27. marta līdz 2. decembrim minētais koeficients bija 1. Saskaitot šiem laikposmiem atbilstošās summas, proti, 2 439 922,80 EUR, 158 497,60 EUR un 168 571,60 EUR, Komisija aprēķināja, ka tai ir jālūdz piemērot sodanaudu 2 766 992 EUR apmērā.

69 Komisija turklāt nepiekrīt, ka sodanaudas piemērošana būtu uzskatāma par izņēmumu, kas tiek piemērots tikai izņēmuma apstākļos. Ar direktīvu novēlotu transponēšanu tiekot apdraudēta ne vien Savienības tiesību aktos paredzēto vispārējo interešu aizsardzība, kuras dēļ neesot pieļaujama nekāda kavēšanās, bet arī – un it īpaši – to Eiropas pilsoņu aizsardzība, kuriem no šiem tiesību aktiem izriet subjektīvas tiesības. Turklāt kopumā tiktu apdraudēta Savienības tiesību ticamība, ja tiesību aktu pilnīgu tiesisko seku dalībvalstīs iestāšanās prasītu vairākus gadus. Līdz ar to kavējumi transponēt direktīvas esot uzskatāmi par pietiekami smagiem konkrētiem apstākļiem, lai pamatotu sodanaudas uzlikšanu.

70 Attiecībā uz sodanaudas summu, kuru Komisija prasa samaksāt, Īrija uzskata, ka, tāpat kā ir ticis nospriests attiecībā uz LESD 260. panta 2. punktu, Tiesai neesot saistošas Komisijas pamatnostādnes un, konkrēti, Īrijai aprēķinātā minimālā sodanauda 1 685 000 EUR apmērā. Turklāt situācijā, kad attiecīgā pienākumu neizpilde ir beigusies pirms Tiesas sprieduma pasludināšanas lietā par šo neizpildi, Tiesa varot uzskatīt, ka sodanaudas maksāšana nav nepieciešama. Turklāt šajā gadījumā nevarot uzlikt nekādu sodanaudu. Un vēl – neesot nekāda iemesla atbilstoši LESD 260. panta 2. punktam piemēroto sodu aprēķina metodi attiecināt uz sodiem, ko uzliek saskaņā ar šī panta 3. punktu, jo sodāmie pārkāpumi neesot vienlīdz smagi.

71 Īrija turklāt apgalvo, ka nākamā diena pēc Direktīvā 2015/849 paredzētā transponēšanas termiņa beigām, proti, 2017. gada 27. jūnijs, nevarot būt piemērots atskaites punkts, lai novērtētu attiecīgās pienākumu neizpildes ilgumu, jo šajā datumā tā nevarēja zināt, ka šī pienākumu neizpilde ietilpst LESD 260. panta 3. punkta piemērošanas jomā un ka Komisija sāks šo tiesību normu piemērot sistemātiski. Papildus minētajam – sodanaudas aprēķināšana, par pamatu ņemot bāzes summu dienā, kā rezultātā tiek pārsniegta Komisijas ierosinātā minimālā sodanaudas summa, esot pretrunā tiesiskās drošības principam. Attiecībā uz to, cik ilgi ir turpinājusies minētā pienākumu neizpilde, Īrija atgādina, ka, tās ieskatā, pārkāpums ir beidzies nevis 2019. gada 3. decembrī, kā to apgalvo Komisija, bet gan 2018. gada 29. novembrī. Minētajā datumā visi Direktīvas 2015/849 noteikumi, kuriem bija nepieciešama transponēšana, esot bijuši pilnībā transponēti valsts tiesībās. Ja, neraugoties uz to, ka brīdī, kad Tiesa pārbauda faktus, attiecīgā pienākumu neizpilde ir beigusies, Tiesa tomēr nolemtu piemērot Īrijai sodanaudu, šim naudas sodam esot jābūt minimālam.

72 Attiecībā uz smaguma koeficientu Īrija apgalvo, ka, ņemot vērā nozīmi, kāda ir attiecīgā pārkāpuma pamatā esošajām Savienības tiesību normām, Direktīvas 2015/849 netransponēšanas nelielo ietekmi uz vispārējām vai konkrētām interesēm un atbildību mīkstinošos apstākļus, Komisijas piedāvātais koeficients esot pārāk augsts, turklāt būtiski. Līdz ar to šajā lietā šis koeficients esot jāsamazina līdz 1. Kā atbildību mīkstinošus apstākļus Īrija it īpaši min, ka 2018. gada likums ir stājies spēkā tiesvedības laikā, ka transponēšana ar primāro tiesību aktu esot bijusi saistīta ar spēkā esošajos tiesību aktos paredzēto īstenošanas pasākumu spēku, ka Īrija esot noteikusi prioritāti tam, lai abas parlamenta palātas pieņemtu tiesību akta projektu, ka tā esot informējusi Komisiju par likumdošanas gaitu un ka tā esot ievērojusi indikatīvo grafiku, kas šai iestādei tika paziņots pirms šīs prasības celšanas.

73 Francijas Republika un Igaunijas Republika uzskata, ka šajā lietā Komisijas piedāvātais sodanaudas apmērs katrā ziņā esot jāpārskata, to samazinot.

– *Tiesas vērtējums*

74 Attiecībā, pirmkārt, uz argumentu, atbilstoši kuram esot nesamērīgi piemērot sodanaudu situācijā, kad tiesvedības laikā Īrija ir izbeigusi attiecīgo pienākumu neizpildes pārkāpumu, jāatgādina, ka, pirmām kārtām, ja dalībvalsts nav izpildījusi savu pienākumu paziņot par direktīvas transponēšanas pasākumiem – neatkarīgi no tā, vai tā informāciju nav sniegusi vispār vai tā ir tikusi sniegta daļēji, vai arī sniegtā informācija nav bijusi pietiekami skaidra un precīza –, šis apstāklis vien var būt pamats, lai sāktu LESD 258. pantā noteikto procedūru, ar kuru tiek konstatēts šis pārkāpums (spriedums, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Beļģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tīkli), C-543/17, EU:C:2019:573, 51. punkts). Otrām kārtām, LESD 260. panta 3. punktā paredzētā mehānisma ieviešanas mērķis ir ne tikai stimulēt dalībvalstis pēc iespējas ātrāk izbeigt pienākumu neizpildi, kas, ja nebūtu šāda pasākuma, drīzāk turpinātos, bet arī atvieglot un paātrināt procedūru, saskaņā ar kuru tiek piemēroti naudas sodi par to, ka nav izpildīts pienākums paziņot direktīvas, kas pieņemta saskaņā ar likumdošanas procedūru, transponēšanas pasākumu valsts tiesībās, precizējot, ka pirms šāda mehānisma ieviešanas finansiālas sankcijas dalībvalstīm, kuras nebija ievērojušas agrākā Tiesas spriedumā noteiktos termiņus un nebija izpildījušas savu pienākumu veikt transponēšanu, varēja tikt uzliktas tikai vairākus gadus pēc minētā sprieduma (spriedums, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Beļģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tīkli), C-543/17, EU:C:2019:573, 52. punkts).

75 Jākonstatē, ka LESD 260. panta 3. punkta autori, lai sasniegtu šajā tiesību normā izvirzīto mērķi, ir paredzējuši divu veidu naudas sodus, proti, sodanaudu un kavējuma naudu.

76 Šajā ziņā no Tiesas judikatūras izriet, ka izvēle, kuru no pasākumiem piemērot, ir atkarīga no katra pasākuma spējas sasniegt izvirzīto mērķi, ņemot vērā konkrētos lietas apstākļus. Kavējuma naudas noteikšana ir īpaši piemērota, lai stimulētu dalībvalsti, cik ātri vien iespējams, izpildīt pienākumu, kuru tā turpinātu nepildīt, ja šāds pasākums netiktu piemērots, savukārt sodanaudas piespriešana vairāk balstās uz izvērtējumu, kādas sekas attiecīgās dalībvalsts pienākumu neizpildes rezultātā tiek nodarītas privātajām un sabiedrības interesēm, it īpaši, ja pienākums nav ticis izpildīts ilgstoši (pēc analoģijas saistībā ar LESD 260. panta 2. punktu skat. spriedumu, 2005. gada 12. jūlijs, Komisija/Francija, C-304/02, EU:C:2005:444, 81. punkts).

77 Šādos apstākļos tāda prasība kā šajā lietā, ar kuru tiek lūgts piemērot sodanaudu, nevar tikt noraidīta kā nesamērīga tikai tādēļ vien, ka tās priekšmets ir pienākumu neizpilde, kas, lai gan tā ir bijusi ilgstoša, ir beigusies brīdī, kad Tiesa veic faktu pārbaudi.

78 Otrkārt, attiecībā uz iespēju piemērot sodu konkrētajā lietā ir jāatgādina, ka tieši Tiesai – ņemot vērā konkrētās izskatāmās lietas apstākļus, kā arī Tiesas ieskatā vajadzīgo pārliecināšanas un atturēšanas pakāpi – ir jānosaka atbilstošs sods, lai tostarp novērstu Savienības tiesību līdzīgu pārkāpumu atkārtošanos (spriedums, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Beļģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tīkli), C-543/17, EU:C:2019:573, 78. punkts).

79 Šajā lietā ir jāuzskata, ka, lai gan Īrija ir sadarbojusies ar Komisijas dienestiem visas pirmstiesas procedūras laikā un tā ir šos dienestus informējusi par Direktīvas 2015/849 transponēšanas virzību, visi tiesiskie un faktiskie apstākļi, kas ir saistīti ar konstatēto pienākumu neizpildi, proti, fakts, ka līdz šīs prasības celšanai bija paziņots tikai par vienu transponēšanas pasākumu, kas aptvēra vienīgi šīs direktīvas 30. panta 1. punkta pirmās daļas noteikumus, un tas, ka minētās direktīvas pēdējie transponēšanas pasākumi ir stājušies spēkā nedēļu pirms tiesas sēdes, norāda, ka, lai efektīvi novērstu tādu pašu Savienības tiesību pārkāpumu atkārtošanos arī turpmāk, ir pamats noteikt tādu atturošu pasākumu kā sodanaudas piemērošana (šajā ziņā pēc analoģijas saistībā ar LESD 260. panta 2. punktu skat. spriedumus, 2012. gada 11. decembris, Komisija/Spānija, C-610/10, EU:C:2012:781, 142. punkts, un 2014. gada 4. decembris, Komisija/Zviedrija, C-243/13, nav publicēts, EU:C:2014:2413, 63. punkts).

80 Šo secinājumu neietekmē šā sprieduma 65. punktā izklāstītie argumenti. Kā tika atgādināts šajā punktā, Komisijai tostarp ir pienākums izvērtēt iespēju vērsties pret dalībvalsti un izvēlēties brīdi, kad tā sāk procedūru pienākuma neizpildes dēļ pret attiecīgo dalībvalsti.

81 Treškārt, attiecībā uz šajā lietā piemērojamās sodanaudas aprēķināšanu ir jāatgādina, ka, īstenojot savu novērtējuma brīvību jomā, kas ir ierobežota ar Komisijas priekšlikumiem, Tiesai ir jānosaka sodanaudas – kuru dalībvalstij var piespriest samaksāt saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu – apmērs tādējādi, lai tas būtu, pirmām kārtām, piemērots apstākļiem un, otrām kārtām, samērīgs ar pieļauto pārkāpumu. Šajā ziņā atbilstošo faktoru vidū ir tādi elementi kā konstatētā pārkāpuma smagums, laikposms, cik ilgi tas ir turpinājies, kā arī attiecīgās dalībvalsts maksātspēja (pēc analoģijas saistībā ar LESD 260. panta 2. punktu skat. spriedumu, 2019. gada 12. novembris, Komisija/Īrija (*Derrybrien* vēja parks), C-261/18, EU:C:2019:955, 114. punkts un tajā minētā judikatūra).

82 Pirmām kārtām, attiecībā uz pārkāpuma smagumu ir jāatgādina, ka pienākums veikt valsts pasākumus, lai nodrošinātu direktīvas pilnīgu transponēšanu, un pienākums paziņot šos pasākumus Komisijai ir dalībvalstu pienākumi, kas ir būtiski, lai nodrošinātu Savienības tiesību pilnīgu efektivitāti, un ka šo pienākumu neizpilde līdz ar to ir jāuzskata par tādu, kurai ir noteikta smaguma pakāpe (spriedums, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Beļģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tīkli), C-543/17, EU:C:2019:573, 85. punkts). Turklāt Direktīva 2015/849 ir būtisks instruments, lai nodrošinātu Savienības finanšu sistēmas efektīvu aizsardzību pret draudiem, ko rada noziedzīgi iegūtu līdzekļu

legalizēšana un terorisma finansēšana. Šādas Savienības finanšu sistēmas aizsardzības neesamība vai nepietiekamība ir jāuzskata par īpaši smagu, ņemot vērā tās ietekmi uz sabiedrības publiskajām un privātajām interesēm Savienībā.

83 Lai arī ir taisnība, ka tiesvedības gaitā Īrija ir izbeigusi tai pārmesto pienākumu neizpildes pārkāpumu, tomēr šis pārkāpums turpinājās pēc tam, kad bija beidzies 2018. gada 8. marta argumentētajā atzinumā noteiktais termiņš, proti, 2018. gada 8. maijs, līdz ar to Savienības tiesību efektivitāte nav tikusi nepārtraukti nodrošināta.

84 Šīs neizpildes smagumu turklāt pastiprina apstāklis, ka līdz šim datumam Direktīvas 2015/849 transponēšanas pasākumus Īrija bija veikusi tikai saistībā ar vienu vienīgu šīs direktīvas noteikumu.

85 Argumenti, kurus Īrija ir izvirzījusi, lai izskaidrotu Direktīvas 2015/849 transponēšanā pieļauto kavēšanos – proti, pamatā tas, ka, pieņemot 2018. gada likumu, ir bijis nepieciešams piemērot ilgāku transponēšanas procedūru, lai tiktu nodrošināta šīs direktīvas normu efektivitāte –, nevar ietekmēt attiecīgā pārkāpuma smagumu, jo atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai dalībvalsts nevar balstīties uz praksi vai problēmām, kas izriet no tās iekšējās sistēmas, nedz lai attaisnotu no Savienības direktīvām izrietošu pienākumu un termiņu neievērošanu, nedz arī – lai attaisnotu, ka direktīvas tiek transponētas novēloti vai nepilnīgi. Tāpat arī nav nozīmes tam, ka dalībvalsts pienākumu neizpilde izriet no tehniskām grūtībām, ar ko tā ir sastapusies (skat. it īpaši spriedumu, 2002. gada 7. maijs, Komisija/Nīderlande, C-364/00, EU:C:2002:282, 10. punkts un tajā minētā judikatūra). Turklāt, ja direktīvas īstenošanas termiņš izrādās pārāk īss, vienīgais veids, kas ir saderīgs ar Savienības tiesībām, ir atbilstoši rīkoties, lai panāktu, ka kompetentā iestāde potenciāli varētu šo termiņu pagarināt (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1998. gada 1. oktobris, Komisija/Spānija, C-71/97, EU:C:1998:455, 16. punkts).

86 Otrām kārtām, attiecībā uz pārkāpuma ilgumu ir jāatgādina, ka tas principā ir jāvērtē, ņemot vērā brīdi, kurā Tiesa vērtē faktus, nevis brīdi, kad Komisija ir vērsusies Tiesā (spriedums, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Beļģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tīkli), C-543/17, EU:C:2019:573, 87. punkts). Ir jāuzskata, ka šāda faktu vērtēšana notiek līdz brīdim, kad tiek pabeigta tiesvedība.

87 Lai gan šajā lietā tās dalībnieki nav apstrīdējuši, ka attiecīgā pienākumu neizpilde ir beigusies pirms tiesvedības pabeigšanas, tomēr lietas dalībnieki nav vienisprātis par precīzu datumu, jo Komisija uzskata, ka šī pienākumu neizpilde ir beigusies 2019. gada 3. decembrī, savukārt Īrija apgalvo, ka tas ir noticis 2018. gada 29. novembrī.

88 Šajā ziņā, ņemot vērā šā sprieduma 82. punktā izklāstīto, ir jākonstatē, ka pēc 2018. gada 29. novembra acīmredzami nebija veikti atsevišķi Direktīvas 2015/849 transponēšanas pasākumi. Pirmkārt, no Tiesai iesniegtajiem dokumentiem izriet, ka par valsts tiesību aktiem, ar kuriem – kā to apgalvo Īrija – tiek transponēts šīs direktīvas 61. panta 3. punkts un 62. panta 2. punkts, ir ticis paziņots tikai atbildes rakstā uz repliku 2019. gada 4. martā, turklāt tajos nav ietverta neviena atsauce uz minēto direktīvu. Otrkārt, kā ģenerāladvokāts ir norādījis secinājumu 72. punktā, valsts pasākumi, ar kuriem tiek nodrošināta Direktīvas 2015/849 47. panta 2. punkta noteikumu transponēšana, stājās spēkā tikai 2019. gada 3. decembrī. Tas pats attiecas uz šīs direktīvas 48. panta 5.–8. punkta noteikumiem, attiecībā uz kuriem Īrija ir atzinusi, ka pirms pasākumiem, kas stājās spēkā 2019. gada 3. decembrī, tā nebija veikusi transponēšanas pasākumus, jo, tās ieskatā, šie noteikumi bija otršķirīgi vai pakārtoti. Šāds dalībvalsts veikts vērtējums acīmredzami nav pietiekams, lai to atbrīvotu no pienākuma pieņemt normatīvus un administratīvus aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu direktīvas prasības, vai no pienākuma paziņot Komisijai šīs direktīvas transponēšanas pasākumus.

89 Līdz ar to 2019. gada 3. decembris ir jāuzskata par LESD 260. panta 3. punktā paredzētā pienākuma neizpildes beigu datumu.

90 Attiecībā uz jautājumu, kad sākas laikposms, kas ir jāņem vērā, nosakot atbilstoši LESD 260. panta 3. punktam uzliekamās sodanaudas apmēru, ir jāprecizē, ka – atšķirībā no Tiesas nospriestā 2019. gada 8. jūlija sprieduma Komisija/Beļģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tīkli) (C-543/17, EU:C:2019:573) 88. punktā par to, kā tiek aprēķināta kavējuma nauda, kas uzliekama par kavējuma dienām, – atsauces datums, lai, piemērojot sodanaudu atbilstoši LESD 260. panta 3. punktam, izvērtētu aplūkotās pienākuma neizpildes ilgumu, ir nevis datums, kurā ir beidzies argumentētajā atzinumā noteiktais termiņš, bet gan attiecīgajā direktīvā paredzētais transponēšanas datums.

91 Kā ģenerāladvokāts ir norādījis secinājumu 73. punktā, šīs tiesību normas mērķis ir stimulēt dalībvalstis transponēt direktīvas Savienības likumdevēja noteiktajos termiņos un nodrošināt Savienības tiesību aktu pilnīgu efektivitāti. Tādējādi priekšnoteikums LESD 260. panta 2. punktā paredzētās procedūras sākšanai ir tas, ka no sprieduma, ar kuru ir konstatēta pienākumu neizpilde, izriet, ka dalībvalsts nav izpildījusi pienākumus, savukārt LESD 260. panta 3. punktā paredzētās procedūras pamatā ir tas, ka dalībvalsts nav izpildījusi savu pienākumu pieņemt un paziņot direktīvas transponēšanas pasākumus vēlākais līdz direktīvā noteiktajam datumam.

92 Jebkurš cits risinājums turklāt liktu apšaubīt lietderīgo iedarbību tām direktīvu normām, kurās ir noteikts datums, kad šo direktīvu transponēšanas pasākumiem ir jāstājas spēkā. Proti, tā kā saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru brīdinājuma vēstule, kas tiek nosūtīta saskaņā ar LESD 258. panta pirmo daļu, vispirms nozīmē, ka Komisija var pamatoti apgalvot, ka attiecīgā dalībvalsts nav izpildījusi tai paredzēto pienākumu (spriedums, 2019. gada 5. decembris, Komisija/Spānija (Atkritumu apsaimniekošanas plāni), C-642/18, EU:C:2019:1051, 17. punkts un tajā minētā judikatūra), dalībvalstīm, kuras nav transponējušas direktīvu līdz šajā direktīvā noteiktajam datumam, šādā gadījumā katrā ziņā tiek dots transponēšanas termiņa pagarinājums, kura ilgums turklāt mainās atkarībā no tā, cik drīz Komisija uzsāk pirmstiesas procedūru, tomēr šī termiņa pagarinājuma ilgums netiek ņemts vērā, vērtējot, cik ilgi ir turpinājusies attiecīgā pienākumu neizpilde. Līdz ar to ir skaidrs, ka datums, no kura ir jānodrošina direktīvas pilnīga efektivitāte, ir nevis argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigu datums, bet gan pašā direktīvā noteiktais transponēšanas datums.

93 Pretēji Īrijas apgalvojumam ar šo pieeju netiek apdraudēts tiesiskās drošības princips, jo tādā situācijā, kāda ir aplūkota šajā lietā, attiecīgā dalībvalsts nevar pamatoti apgalvot, ka kopš brīža, kad bija iestājies konkrētajā direktīvā noteiktais transponēšanas termiņš, tā nebūtu zinājusi, ka nav izpildījusi pienākumus, kas tai ir bijuši noteikti šajā direktīvā. Turklāt pirmstiesas procedūrā attiecīgajai dalībvalstij garantēto tiesību uz aizstāvību aizsardzības sekas nevar būt tādas, ka šī dalībvalsts tiek pasargāta no jebkādām finansiālām sekām, kas izriet no šīs pienākumu neizpildes laikposmā pirms argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigām.

94 Šajā ziņā ir jāpiebilst – kā ģenerāladvokāts ir norādījis secinājumu 74. punktā un kas atšķiras no Īrijas apgalvojuma tiesas sēdē –, ka šā sprieduma 51. punktā minētā Komisijas paziņojuma publicēšana 2017. gada 19. janvārī ir notikusi pirms Direktīvā 2015/849 noteiktā transponēšanas termiņa beigām. Tādējādi Īrija nevar pamatoti apgalvot, ka tā nezināja, ka šajā lietā aplūkotā pienākumu neizpilde var būt pamats prasībai saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu.

95 Līdz ar to nolūkā nodrošināt Savienības tiesību pilnīgu efektivitāti situācijā, kad pārkāpuma ilgums tiek aprēķināts, lai noteiktu atbilstoši LESD 260. panta 3. punktam uzliekamās sodanaudas apmēru, ir jāņem vērā pašā transponējamajā direktīvā paredzētais transponēšanas datums.

96 Šajā lietā netiek apstrīdēts, ka Direktīvas 2015/849 67. pantā paredzētajā transponēšanas datumā, proti, 2017. gada 26. jūnijā, Īrija nebija pieņēmusi normatīvus un administratīvus aktus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu šīs direktīvas transponēšanu, un līdz ar to nebija paziņojusi Komisijai par šīs direktīvas transponēšanas pasākumiem. No tā izriet, ka attiecīgā pienākumu neizpilde, kas beidzās tikai 2019. gada 3. decembrī, proti, vienu nedēļu pirms tiesas sēdes, bija ilgusi gandrīz divarpus gadu.

97 Trešām kārtām, runājot par attiecīgās dalībvalsts maksātspēju, no Tiesas judikatūras izriet, ka ir jāņem vērā dalībvalsts iekšzemes kopprodukta (IKP) nesenās attīstības tendences, kādas tās ir brīdī, kad Tiesa pārbauda faktus (pēc analoģijas saistībā ar LESD 260. panta 2. punktu skat. spriedumu, 2019. gada 12. novembris, Komisija/Īrija (*Derrybrien* vēja parks), C-261/18, EU:C:2019:955, 124. punkts un tajā minētā judikatūra).

98 Ņemot vērā visus šīs lietas apstākļus un ievērojot Tiesas novērtējuma brīvību, kas ir noteikta LESD 260. panta 3. punktā, kurā ir paredzēts, ka Tiesa, uzliekot maksāt sodanaudu, attiecībā uz tās apmēru nevar pārsniegt Komisijas norādīto summu, ir jāuzskata, ka, lai efektīvi novērstu Direktīvas 2015/849 67. panta pārkāpumam līdzīgu pārkāpumu atkārtošanos turpmāk un nolūkā nodrošināt Savienības tiesību pilnīgu efektivitāti, ir pamats piemērot sodanaudu 2 000 000 EUR apmērā.

99 Līdz ar to ir jāpiespriež Īrijai samaksāt Komisijai sodanaudu 2 000 000 EUR apmērā.

Par tiesāšanās izdevumiem

100 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 138. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriest Īrijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā tai spriedums ir nelabvēlīgs, tai ir jāpiespriež tai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

101 Saskaņā ar šī paša reglamenta 140. panta 1. punktu, saskaņā ar kuru dalībvalstis, kas iestājušās tiesvedībā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas, ir jānolemj, ka Francijas Republika un Igaunijas Republika sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

1) Līdz 2018. gada 8. marta argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigām nepieņemdama visus normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. [648]/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK, un līdz ar to nepaziņodama šos aktus Eiropas Komisijai, Īrija nav izpildījusi Direktīvas 2015/849 67. pantā tai paredzētos pienākumus.

2) Īrija maksā Eiropas Komisijai sodanaudu 2 000 000 EUR apmērā.

3) Īrija atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

4) Francijas Republika un Igaunijas Republika sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

[Paraksti]